

Un año de escuela en Trieste

Giani Stuparich

Barcelona, 2010, Editorial Minúscula
ficció, per als més grans

Un petit i gran relat de 1929, que se situa a Trieste, una ciutat portuària del nord d'Itàlia que havia format part de l'Imperi Austrohongarès fins al 1919, després de la Primera Guerra Mundial.

Llegim a la contraportada: *Edda Marty adora passejar per la vora del mar, però (...) voldria tornar a Viena, on viu la seva germana gran, a una ciutat en què les dones poden tractar d'igual a igual els homes, fumar, anar al cafè. Farta de la tímida i les xerrameques de les seves companyes, decideix fer l'últim curs de batxillerat en un institut masculí per poder accedir a la universitat. Malgrat que ella només pretén ser una més entre els nois de la classe, participar en les excursions i en les converses, la desimboltura i lluminositat d'aquesta presència femenina pertorba el món que fins aleshores han habitat despreocupadament els nois. Després d'aquest any, tots descobriran que "la vida posseeix una tràgica serietat i que aquells bancs d'escola seran un joc, al seu davant".*

En els primers anys del segle XX, l'intent d'Edda de ser una més es farà difícil: *Pero ella con esos chicos no tenía nada en común; es más, hasta le asustaban un poco, por lo que le venían ganas de decir: "Apartaos, porque os agolpáis a mi alrededor? ¿Qué os he hecho? Y en general, la vida tan despiadada, con sus maldades, con sus peligros, con la adusta soledad, como se le mostraba ahora a ella, que la había afrontado sin contemplaciones, se le aparecía como una monstruosa máquina de la que había que huir para no ser destrozada por ella; incluso el instituto, el estudio, aquel afán de trepar sin las fuerzas adecuadas sino solo con la temeridad del tesón, ¿adónde la conducirían?".* Per a ells, aquesta irrupció a la classe d'una noia que, a sobre, vol confraternitzar-hi, representa un canvi radical i modifica també les relacions entre ells.

És una història dolça i tràgica alhora, sobre els anys finals de l'adolescència, ja en la primera joventut. Aquest darrer any d'escola, en una edat plena d'emocions, anhels i projectes, representarà per a aquests nois i noies una època intensa, la descoberta veritable de si mateixos, dels propis sentiments i dels dubtes, i la topada amb els aspectes més durs de l'existència. Un any que els canviarà la vida per sempre.